

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 3 frt — kr.	Félévre . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A Ház mai ülése.

A képviselőház mai ülése éppen nem szükködött érdekes jelenetekben. Az ülés elején Solymossy László báró beszélt az államosításról és a közigazgatás egyéb kérdéseiről. Az államosítás kérdésében nagyon kényelmes az álláspontja: nem barátja, de nem is ellensége.

Most aztán érdekes szűzbeszéd következett. Vészi József, a temperamentumos újságíró mutatta be, hogy a szónak is hatalmában van. — A tárgy, amelyet választott, hálátlan: a nemzetiségi kérdés, mégpedig a — szászok védelmével. Werner Gyulával és Komjáthy Bélával polemizált a nemzetiségi kérdésben választékos nyelven és nagy figyelem közt, de — hatás nélkül. Mindenki elismerte, hogy jó szónok, de kevesen osztották nézetét. Nem tudnak a szászok iránt felmelegedni, addig nem is lehet irántuk hangulatot kelteni, amíg ők őszintén nem közelegnek a magyar nemzethez. Vészi azt állította, hogy a szászok fajuk mentsvárául tekintik a magyarállamot, egy magyar mágnás közbekiáltott a kormánypróról:

— A szászok maguk állítják ezt?

Vészi beszéde több felszólalást provokált. Előbb Werner Gyula szólt, hogy visszautasítsa Vészi amaz állítását, mintha ő holmi föderatív politikát hangoztatott volna. Mivel Vészi, akinek a kerülete tudvalevőleg szász, megtámadta a románokat, holott Werner kerülete részben román, Werner tréfásan azt állította, hogy Vészi csak azt a közmondást követte:

— Ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a te zsidódat!

Ezt derültséggel fogadta a ház. Forster Otto meg közbekiáltotta:

— Mikor kezdik hát az ütést?

Komjáthy is felelt Vészinnek és viszont ez replikázott Komjáthy szavaira. A kis összecsapás élénk és érdekes volt és ebben Vészi bemutatta ügyes ríposztzó adományát, ami nem kis dolog olyan ellenféllel szemben, amilyen Komjáthy.

Azután Melcer Vilmos szász képviselő polemizált Wernerrel, Komjáthyval és a miniszterelnökkel, mondván, hogy ne tulajdonítsanak

minden szász hírlapi cikknek oly nagy fontosságot. A helységnevekről szóló törvényt, ugymond, végre fogják hajtani, de társadalmilag küzdeni fognak ellene a szászok.

Evvel lohasztotta le a testvéri érzület föllángoló tüzét a szász szónok.

Majd Vargics Imre beszélt a kormánypróról a nemzetiségi kérdéshez és közigazgatáshoz. A képviselőház üléséről különben az alábbi tudósításban számolunk be.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

A mai ülésen Vészi tartotta meg első beszédét a nemzetiségi kérdést fejtegetve. Majd Komjáthy ellen fordul. Komjáthy fejtegetéseinek mozgató ereje a sovinizmus. Szónok is sovínista. De nem ama sovinizmus, a mely jogot nem ismer, minden nem tejszó törekvést eltípor, hanem annak a sovinizmusnak, mely tiszteletben tartja mindenkinek a jogait.

Komjáthy beismerte, hogy nem áll az 1868-iki 49-ik törvény alapján. De ha a képviselő ur nem áll a törvény alapján, akkor bírálata nem lehet bírálata igazságos a kormány ama politikájával szemben, melylyel a törvényt kezeli.

Ezután Verner Gyula felé fordul. Arról kíván nyilatkozni, a mit a szász testvérekről mondott.

A bosszu.

Irta: Harmath Lujza.

A nap épen nyugvóra szállt, a vadgalamb bugása, filemile danája szólalt meg a berekben, mikor a legény hazaért. Be sem ment a malomba, ma nem volt kedve dolgozni. Leült a Nyáradpartra s hallgatta a viz sajátságos zsongását, a mint a kavicsos ágyon tova szaladva zümmögött a leszálló éj esőndjében.

Igy mult el a nyár. Ritkán találkoztak együtt, csak a tánczben vagy a Nyárad partján, ha vizért jött el Lidi: de azért tudták, hogy egymásé lesznek s nincs a földnek annyi kincse, a miért odaadták volna azt az édes érzést, mely egész valójukat betölti, ha egymás közelében vannak...

Nyárra ősz jött s a legényeknek be kellett rukkolni. Sirva kísérté ki az egész falu őket. Elöl mentek a legények választottjaikkal, utánuk a szülők, majd az atyafiság.

Nem titokban, hanem mindenki szemeláttára folyt a bucsuzás. Sok, sok ígérettel, édes csókkal váltak el egymástól, hiszen nincs abban semmi, hogy más is tudja, amit ők éreznek; nincs abban semmi, hogy más is hallja, amit ők egymásnak ígérnek!...

— Megvársz?

— Meg. Isten engem úgy segítjen!

Még egy csók, még egy ölelés, aztán elválnak hosszú időre.

Bokor Laczi csak most, hogy elvált kedvesétől, látja, hogy mennyire szereti.

— Ha másé lenne, — szól egy jó pajtásához, — megölném azt az embert!

— Hát Lidit?

— Rá nem tudnék kezet emelni soha!...

S öklével két nehéz könyecseppet törült ki a szeméből. A leányok elhatározták, hogy nem mennek tánczba, míg kedvesük vissza nem jön.

Talán akad vagy egy közöttük, a ki meg is tartja ezt az ígéretet!...

Hanem, hogy egy se lett halványabb,

egy se lett soványabb, azt merem állítani. Legfeljebb a dal lett szomorubb, mely ajkukról tova szállt az eltávozott felé...

*

A faluban egyszer furcsa hír futott szájról-szájra. A módos Kallos Pált fatolvajságon kapták az urasági erdőben.

— Iszen nem első eset, hogy tilosban jár! — mondogatták, — csak még nem kapták rajta. De hát addig jár a korszó a vizre, míg nyaka török. No, most a gögös, alattomos embernek is majd csak a nyaka szakad! Rá megyen a kőháza s még ugy lehet a földje is...

Aztán látták bejárni az udvarba, majd az ispán ur nézett be hozzá elég sűrűn.

A dolog mind csak haladt, a kőház sem ment el, a földjei is meg voltak, csak az ispán járt mind gyakrabban Kallosékhoz.

A fonókban összedugták a fejüket az asszonyok és ugy suttogták:

— Már ki hitte volna! Olyan tisztos-

Olay Lajos: Mostoha testvérekről.

Vészi József: Majd rátérek arra is, hogy mért mostoha és mért nem édes testvérek és ha mostohák, hogy lehet őket édes testvérekké tenni.

Verner Gyula az erdélyi szűkebb horizontból itéli meg ezt a kérdést. Ez nem helyes dinamikája a nemzetiségi kérdés kezelésének.

Szónok ezután elhalmozza a szászokat hízlegésekkel és itt egy kissé tagadhatatlanul elveti a súlykot. Azt mondja többek között, hogy épen úgy ragaszkodnak a magyar állameszméhez, mint Debreczen, Szeged, vagy akármelyik szimmagyar város.

De tagadhatatlan — teszi hozzá — hogy van valami félreértés a magyar és szász faj — Budapest és Nagy-Szeben között, melyet el kell oszlatni.

Szónok ezután hosszasan védelmezi a szászokat Verner vádjai ellen. Például felhozta egy választóját, a ki nagy hangon jelentette ki előtte, hogy ők mennyire ragaszkodnak fajukhoz, kulturájokhoz, szokásaikhoz és — tette hozzá — ha felmegy ön Budapestre, mondja meg a miniszterelnöknek...

Szónok itt közbevetőleg megjegyzi, hogy most valami nagy erupciót várt a derék szász választótól, de ő csak annyit mondott:

— Mondja meg a miniszterelnöknek, dass Ordnung und Ruhe die erste Bürgerspflicht ist (Nagy derűtség).

Ime éljenek a legradikálisabb szász izgatók. (Zajos derűtség.)

Szónok végül kijelenti, hogy Magyarországon csak egyetlen nemzetiségi politika lehetséges. Ezt a politikát legjobban definiálta meg Szilágyi Dezső a törvényhozás összes faktorainak jelenlétében abban az ünnepies pillanatban, a mikor a nemzet átlépte az új ezredév küszöbét. Lelkesedéssel szavazza meg a költségvetést. (Zajos éljenzés, szónokot számosan üdvözlök.)

Werner Gyula személyes kérdésben szólal fel, hogy félreértett szavait helyre igazítsa.

Förster Ottó: Rosenberg Gyula személyes kérdésben szót kér. Miért ütök a zsidót? (Derűtség.)

Ezután Komjáthy Béla személyes kérdésben szólal.

Vészi József személyes kérdésben válaszol Komjáthynek. Ő nem perhoroszkálja, sőt segíti is a nemzetiségi politikát. A

negyvenes évek alakjait nem csak nem kisébíti, hanem becsüli. Választói kedvéért magyar érzelmeiből nem áldozott fel semmit, ezt a hangot, mely ellenkezik a parlament békés hangulatával és mely megszügyenítő, határozottan visszautasítja.

Közvilágítás.

A „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ cég és a Ganz gyár egy táblázati összehasonlítást küldött be hozzánk a közvilágítás ügyében beérkezett ajánlatokról.

Ezen táblázat három részből áll; az első az 1901. év utáni helyzetet tünteti fel. A második 1905-től 1910-ig terjedő időközben előreláthatólag mutatózó fogyasztási viszonyt öleli fel és végül a harmadik rész az 1911-ik év után bekövetkező helyzetet tárja elénk. Mint az alábbi számításokból világosan kitűnik, mind a három esetben a fent nevezett cégek ajánlata mondható kedvezőbbnek, dacára a másik versenyző, azaz a Forgalmi részvénytársaság látszólag olcsóbb árainál.

A táblázatok a következők:

Először: 1901 év után.

A) **Közvilágítás** 515 Auer égővel, évenként 2750 óra égéssel = 1416250 óra, ebből a Ganz társaság 1300000 órát ingyen szolgáltat, míg a Forgalmi részvénytársaság alternatív ajánlata szerint csupán a jelenlegi közvilágítást, mely 1162000 órára rug, bocsátja díjtalanul a város rendelkezésére.

A Ganz-gyár ajánlata szerint fentmaradó 116250 óráért és a fenttartási költségek fejében fizet a város 0.52 kr. egység ár mellett évenként 2922 forintot.

A) **Magán fogyasztás.** Alapul veszünk 500000 köbméter gázt világítási czélokra, 30000 köbméter gázt ipari czélokra és 5000 darab 16 gyertyafényű villamos izzó lámpát évenként 300 óra égéssel. Tehát az utca világítás költsége: 2922 frt.
500000 kbm gáz à 12 kr = 60000 "
30000 kbm gáz à 8 kr = 2400 "
5000 izzó lámpa à 3.6 kr = 27000 "
összesen: 92322 frt

Ebből levonandó:

Engedmények 8000 frt
továbbá visszatérítések összesen 72000 frt összegben,
felosztva 10 évre 6% kamat

számítása mellett esik tehát egy évre 9000 frt.

Összesen 17000 frt
Marad a város és fogyasztók részéről fizetendő: **75322 frt**

Ezen összegek a forgalmi részvénytársaság ajánlata szerint a következő képen alakulnak:

254250 óra közvilágítás és fentartás 0.53 kr. egységár mellett 3877 frt
500000 kbm gáz à 10 1/2 kr = 52500 "
30000 kbm gáz à 7.35 kr = 2205 "
5000 izzólámpa à 3.57 kr = 25775 "
összesen = 84357 frt
Ebből levonva engedmények 8000 "
marad: **76357 frt**

Megjegyezzük, hogy a forgalmi részvénytársaság ajánlata szerint a magánvilágítás egység árait 5%-kal felemelheti, ha elsőbbségi részvényeire 6% osztalék nem jut; miután az első évben ezen osztalékot semmi esetre nem fogja elérni, már a második évben a felemelt árak fognak életbe lépni.

Másodszor: 1905-től 1910-ig.

Ezen időközben a fogyasztás emelkedése folytán úgy a város, mint a magán fogyasztók a fentiekben kitüntetett összegek kivül még a következő összegeket fogják évenként a vállalkozónak fizetni: az utca világításnál középérték gyanánt 850 Auer-égőt veszünk számításba, miután jelenleg 515 lámpa van és ez a lámpaszám 10 év alatt fokozatosan 1108-ra lesz kibővíve. — Ezen utca világításnál a már fentemlített 1.300.000, illetve 1.162.000 ingyengóra változatlanul megmarad. A magánfogyasztásnál középérték gyanánt 250.000 kbm. világítási-gázt, 10.000 kbm. ipari-gázt, 1500 villamos izzó-lámpát és 25 lóerőt, évenként 300 nappal, naponként 4 órai igénybevétellel veszünk többlet gyanánt számításba.

Az 1905-től 1910-ig terjedő időközben a már fent kiszámított összegek kivül még a következő fogyasztás számítható hozzá:

Először Ganz és társa cégnél.

Utcza-világítás 0.52 kr. egységár mellett 6297 frt
250000 kbm. gáz á 12 kr. 30000 "
10000 kbm. gáz á 8 kr. 800 "
1500 izzólámpa á 3.6 kr. 8100 "

séges leánynak látszott! A kezemet is a tűzbe tettem volna érte!

— Egészen gyermek!

— Az ám! Az apja leánya. Lehetett látni előre.

— Szegény Bokor Laczi!

És egy napon végigfutott a hir a falun, hogy Kallos Lidinél megérkezett a gólya...

Laczinak az öreg néneje mondta el a városban a szomorúságot.

Az erős legény úgy megrázkódott a hirtől, mint a nyárfa levele, ha szél fut rajta végig, aztán oda rogyott a földre és zokogott keservesen.

— Megölöm! — ordított fel nagy fájdalomában, — megölöm, a ki az életemet megrontotta!

— Az ispán!...

A legény aztán az egész hátralevő idejét e gondolattal töltötte, hogy neki nagy számadása van az ispánnal.

Mikor kiszabadult, a leány felé sem nézett. Ha ott ment el a házuk előtt, gyakran hallotta susogni azt az apró jószágot, melynek életéért neki egy rettenetes számadást kell végeznie. Önmagát is elveszti vele, jól tudta; de meg kell lenni, másként nem volna nyugalma sem ezen, sem a másvilágon.

Láttuk, hogy teljesítette fogadását.

Nem sok vallatás kellett, a legény elmondott mindent őszintén, szinte erővel rontotta magát. a mikor feltett szándékáról beszélt. Ha most nem, hát máskor tette volna meg, de hogy megtette volna, annyi bizonyos.

E vallomásra nagyon kevés volt az öt év, a mit reá mértek büntetésül.

Kallos uram ezalatt sokat betegeskedett s majdnem haldoklóban volt, mikor a legényt elítélték. Kérve-kérte a bírakat, hogy engedjék meg, hogy a legénnyel be-

széljen, e nélkül nem tud meghalni nyugodtan.

Megengedték és beszélt olyan dolgot, hogy a legény erős feje majd megzavarodott belé.

Ő volt az oka mindennek. Alku szerint ment. Hogy megmentse becsületét, eladta leányát. Hiába kért, könyörgött Lili, nem volt irgalom. Megverte, bezárta... Ő maga eresztette be hozzá az ispánt. — Isten úgy legyen irgalmas hozzá!...

És öt év múltán, mikor kiszabadult Laczi a fogságból, a falusiak nem akartak hinni a fülüknek, mikor végigjárta a hir az egész falut, hogy Bokor Laczi elveszi Kallos Lidit.

— A gazdagságáért veszi, — szólott egyik — Nem a! Annyira szereti, hogy mindent megbocsátott, vagy tán nem is a leány oka!

Ki tudja, melyiknek volt igaza?...

25 lóerő á 2 1/2 kr. 7500 „
 A fent kimutatott összeggel együtt, 75322 „
 Összesen fizetendő a vállalkozónak **128019** frt
 Engedmények: 3500 „
 Marad: **124519** frt

A vállalat részvénytőkéje 900,000 forinttal vehető fel, a művek termelő képessége legalább 1.200,000 köbmétergáz és 8000 darab gyertyafényű villamos izzólámpa kifejtésére, illetve táplálására emelendő. Ha a részvénytőke időközben 8%-os kamatot hoz, akkor ebből részesedés címén a város javára a következő összegek esnek: 6-tól 8%-ig terjedő jövedelemből kap a város 20%-ot, tehát 18 ezer forintból **3600** frtot.

Feltéve továbbá, hogy a város vagy ennek közönsége él az optió jogával, és a részvénytőke 45%-ka erejéig társul lép a vállalatba, akkor a 8%-os tiszta jövedelemből esik 45%-ra, azaz 405000 frtra 32400 frt. Ebből leszámítandó a jelenleg pénzintézetknél elhelyezett összegek után elért 4 1/2% kamat, azaz 18225 forint, marad tiszta felesleg az üzlet után **14175** frt.

Ezen két részesedési tételt ha levonjuk a vállalkozónak a város és a fogyasztó közönség részéről évenként fizetendő és fent kitüntetett 124519 forintból, marad a vállalkozónak az 1905-től 1910-ig terjedő időközben évenként **106744** frt bevétel.

Másodszor: a forgalmi részvénytársaság!

Utcza-világítási többlet 0.53 kr. egységár mellett 6389 frt.
 250000 kbm. gáz á 10 1/2 kr. 26250 „
 10000 kbm. gáz á 7.35 kr. 735 „
 1500 izzólámpa á 3.57 kr. 8032 „
 25 lóerő á 1.7 kr. 5100 „
 A fent kimutatott összeggel együtt, 76357 „
 Összesen fizetendő a vállalkozónak **122863** frt.
 Engedmények 2000 „
 Marad: **120863** frt.

A város részesedése a forgalminál: a tiszta jövedelemből, mely után Ganz és társa cég, mint már fentebb kimutattuk részesedést nyújt a városnak, a forgalmi részvénytársaság a várost ezen kedvezményben nem részesíti. A forgalmi részéről a városnak felajánlott ingyenes törzsrészvények után a szóban levő 1905-től 1910-ig terjedő időközben a város a következő részesedést várhatja: Első tőke 650.000 frt, ebből 195.000 forint (30%) törzs — és 455.000 forint értékű elsőbbségi részvény jut. A második, vagy harmadik évben a részvénytőke minden bizonyonyal 900.000 forintra lesz emelendő. Az új részvények természetesen csupa elsőbbségekből fognak állani; tehát marad 195000 forint törzs — és lesz 705000 forint elsőbbségi részvény. Az elsőbbségi részvények az első évtől kezdve kilesznek sorsolva és készpénzben kifizetve. Már most hogyan történik a későbbi években történendő újbefektetések kisorsolása? A legkedvezőbb esetet feltéve öt év alatt az egész részvénytőke 5x2=10%-ka tehát 90000 forint lesz kisorsolva, marad tehát az ötödik év után 615000 forint elsőbbségi részvény és 195000 forintnyi törzsrészvény, továbbá 90000 forint élvezeti jegy. Az ötödik év után elérendő 8%-nyi tiszta haszon, azaz 72000 forintból esik:

18000 forint kisorsolásra
 36900 „ az elsőbbs. részv. 6%-a és így egészben 17100 frt felülosztalák marad az egész 900000 forint tőkére. **Ebből esik a törzsrészvényekre: 3705 frt részesedés.** Ha ezen összeget levonjuk a fent kitüntetett 120863 forintnyi összbevételből, marad a város és fogyasztók részéről a

vállalkozóknak évenként fizetendő **117158** frt. **Tehát évi 10414 forinttal többet fizet a város a forgalmi részvénytársaságnak.**

Ehhez azt a megjegyzést fűzzük, hogy a forgalmi részvénytársaság nem határozza meg a maximális tőkét, tehát még ezt a részesedést sem találjuk a város számára biztosítottnak.

Összehasonlítás 1911 után:

Felvezünk:
 1108 utczai Auer-égőt 2750 órával; magánfogyasztást 100000 kbm. gázt világításra 50000 kbm. gázt ipariczelokra 8000 izzólámpát 50 lóerő átvitelt m f.

1) Ganz és társa ajánlata szerint:

Utcza-világítás 0.52 kr egységár mellett 14070 frt.
 1000000 kbm. gáz á 11 1/2 kr. 115000 „
 50000 kbm. gáz á 7 1/2 kr. 3700 „
 8000 izzólámpa á 3.6 kr. 43200 „
 50 lóerő á 2.5 kr. 15000 „
 Összesen: 191020 frt.
 Engedmények: 12000 „
 Marad: **179020** frt.

Az itt számított fogyasztás következtében a művek újabb kibővítése válik szükségessé, úgy hogy az alaptőke — mint azt a nevezett cég ajánlatában jelezte — 1.250.000 forintra fog emelkedni. Ha ezen tőke mellett a vállalat 9% tiszta hasznot hajt, akkor a város részesedése a következő lesz:

6-8%-ig azaz 25.000 forint után 20% = 5000 frt.
 8-9%-ig azaz 12.500 forint után 30% = 3750 „

A részvények után és pedig 405.000 frt 9% = 36.450, ebből levonva 4 1/2% = 18.225 marad tiszta felesleg a városnak = 18225 „
 Összreszesedés a városnak 26975 „
 Levonva a fent kitüntetett 179.020 összbevételből, marad a város és a fogyasztók részéről a vállalkozónak fizetendő évi **152.045** „

2.) A forgalmi társaság ajánlata szerint:

Utcza világítás 15298 frt.
 1000000 kbm gáz á 10 1/2 kr 105000 „
 50000 kbm gáz á 7.35 kr 3675 „
 8000 izzólámpa á 3.6 kr 42860 „
 50 lóerő á 1.7 kr 10200 „
 Összesen 177013 „
 Levonva engedmények 9000 „
 Marad 168013 „

A város részesedése!

A részvénytőke áll 195000 frt törzs részvényből és 1035000 elsőbbségi részvényből. Az utóbbiakból a 10-ik év után fent kifejezett agályaink ismétlése mellett a legjobb esetben 20% azaz 211000 frt lesz kisorsolva; marad tehát 844000 frt elsőbbség Ha az 1250000 forinttal felvett részvénytőke 9% kamatot, azaz 112500 forintot jövedelmez, akkor ez a következő módon lesz felosztva:

2% kisorsolásra 25000 frt
 6% az elsőbbségekre 50640 „
 Összesen 75640 „

marad tehát a tiszta haszonból **11 817** „
 a város birtokában lévő törzsrészvényekre. Ha ezen részesedést levonjuk a fent kitüntetett 168013 frtból, marad a vállalkozónak évi **156195** frt
 összbevétel, tehát évenként a forgalminál **6849** frt tal több, mint Ganz és társa cégéni.

Ujlag felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a forgalmi társaság ajánlatában nem határozza meg szabatosan a kisorsolási tervet, amennyiben teljesen figyelmen kívül hagyja azon fontos körülményt, hogy a

későbbi befektetések kisorsolása — miután erre szükségképpen 2%-nál nagyobb hányadot kellene fordítani — miképen fog végbe menni. Végül felemlítendőnek tartjuk, hogy Ganz és társa ajánlata szerint a magán fogyasztók részére most megállapított 12 illetve 7 krajczáros maximális árak a fogyasztásnak 1000000 kbm-re való emelkedése esetén 11 és fél, illetve 7 és fél kr-ra, 1200000 kbm gázfogyasztásnál 11, illetve 7 kr-ra, 1600000 kbm gázfogyasztásnál 10 1/2, illetve 6 1/2 kr-ra és végül 2000000 kbm gázfogyasztásnál 8, illetve 6 kr-ra szállítatnak le; míg a forgalmi társaság előbbi ajánlatától eltérőleg árszállításokat csakis azon esetben fog életbe léptetni, ha az elsőbbségek 6%-os kamatozásán kívül három egymásután követő évben az egész részvénytőke legalább 3% felülosztalékban részesül.

POLITIKAI HIREK.

A miniszterelnök a királynál. Széll Kálmán miniszterelnököt tegnap reggel tízfélf órakor az általános kinallgatás előtt, magánkihallgatáson fogadta a király.

Osztrák miniszterek Budapesten. Goluchovszky külügyminiszter e hét végén Budapestre érkezik, hogy ő felségének, aki itt tartózkodása alatt a Monarchia külképviseletének ügyeit is itt intézi el, személyesen referáljon. Ugyancsak Budapestre érkezik dr. Körber miniszterelnök is, hogy ő felségének referáljon s egyben a magyar miniszterelnökkel érintkezzék.

Elhunyt képviselő. Szolozsai Jovanovics Szilárd nagybirtokos, a moravicai kerület országgyűlési képviselője, tegnap. 45 éves korában meghalt. Jovanovics a szabadelvű párt tagja volt. Utódjául Manaszgyörgy drt, temesmegyei főispáni titkárt szándékoznak jelölni.

KARCZOLATOK.

A közvilágítás ügye foglalkoztat most Debreczenben minden városatyát.

Ideje is, hogy egyszer már Debreczenben is legyen világosság!

Félő azonban, hogy a nagy harcz és háboru eldöntetlen, Debreczen pedig — sötétben marad.

A fiumei ügy háborgatta egy kissé a honatyákat. Fiuméből Budapestre, Budapestről pedig Fiuméba beszéltek.

No a fiumei távbeszélőt is méltóbban lehetne elnevezni — távkáromkodónak.

Szidták, mint a bokrot a delegációt, Ugron Gábor és a fegyvertársa: Holló Szidták ezt a fiók cenztrál-parlamentet, A milyenhez eddig nem volt még hasonló.

Tapsolunk is érte, hogy így lerántották, Végre ez országos főprés bizottságot, Mely harmincz év óta pár ezer millió Keserves pénzünknek a nyakára hágott.

És a mely ép most is nagyobb kvóta mellett. Emeli az ujoncz és az ágyu számot, Had szedjék adóba a szegény magyartól. Ekzekuczióba a lovat és hámot.

Féli biz a magyar, a delegációt, Hol a milliókat eresztik a szélnek, És ahol e mellett, a tenger kincsünkért, Még nem is magyarul — németül beszélnek.

De, ha Ugron, Holló, szívük szerint szidják
Annyi sok emberrel szépen egyetembe —
Ki fejt meg, hogy a delegációba
A tisztelt urak mi a szösznek mentek be.

Resiczán sztrájkolnak a bányászok.
Vajjon mi lenne ebből a sztrájkból,
ha sztrájkolnának a csendőrok is?

Két debreczeni polgár találkozik az
utcán:

— Hallja-e kend komám, villamos va-
sutat akarnak a kis vasutból csinálni.

— Sohse busuljon kend. Akkor lesz
abból valami, majd ha a Csokonai szobor
kifordítja a köpönyegét.

VIDÉK.

Szerencsétlenül járt lelkész. Vajányi
János páskaházi református lelkész a minap
sétaközben áldozatul esett egy véletlen bal-
esetnek. Vajányi a szomszédos Pelsőczről
gyalog indult haza Páskaházára s a mint a
Sajó partján haladt, a nedves időben meg-
csuszott és a megáradt folyóba esett. Holt-
testét mult pénteken fogták ki a vízből
Csetnekvölgye mellett.

Öngyilkos feleség. Székelyhidről írja
tudósítónk: Kiskágya községben Schmier
Jánosné a minap mérgezési tünetek között
meghalt. A boncolás alkalmával a mérge-
zést tényleg konstatálták s a vizsgálat fo-
lyamán kiderült, hogy Schmidné öngyilkos-
ságot követett el, mert a férje megverte.

Hatszáz munkás kenyér nélkül. Sze-
gedről írják: Szomoru küldöttség járt szom-
baton a városházán. Néhány munkásember
folyamodást nyújtott be a városhoz s mun-
káért könyörög, mert most már innen-onnan
itt van a tavaszi munkaidő s még mindig
kenyér nélkül vannak. A folyamodást hat-
száz munkásember írta alá, mert ennyien
vannak Szegeden munkanélküliek, akik dol-
goznának szívesen, ha munkát kapnának. A
város azonban állandóan hatszáz embert
nem tud foglalkoztatni.

A szultán lemondása.

— Távirati tudósítás. —

Páris, febr. 20.

Itteni diplomáciai körökben
zenzációs hír van elterjedve a szul-
tánról.

A leghatározottabb alakban be-
szélik ugyanis, hogy a szultán már
legközelebb le fog mondani a trónról
és visszavonul, teljesen elhagyván
Törökországot. Abdul Hamid szul-
tán ugyanis immár belátja, hogy
helyzete Törökországban teljessé-
gel tarthatatlan, minthogy ott az
elégedetlenek száma napról-napra
nőttön-nő és hogy az ő személyének
biztonsága is folyton veszélyez-
tetve van.

Ezért határozta el a szultán,
hogy visszavonul. Hír szerint Abdul
Hamid most azon van, hogy össze-

szedje minden magán vagyonát, a
melylyel aztán alkalmasint Német-
országban fog letelepedni.

SZINHÁZ.

Küzdelem a létért. Daudet Alphons
hatalmas társadalmi drámája szép számu
közönség előtt került tegnap este előadásra
a színházbae. Az előadás, melyben szintár-
sulatunk legjobb erői működtek közre,
minden tekintetben magas niveauun állott, az
egy-egy szereplők alakításain kívül nagyban
hozzájárult az est sikeréhez az összjáték
gördülékenysége, simasága. Az est szereplői
közül első helyen említjük a Komjáthy-párt
Fái Florát, Szabó Irmát és Szacsavayt, kik
igazán becses, kiváló alakításokkal tették
magukat érdemesekké a közönség tapsára.
Nem különben nagyon jók voltak kisebb,
szerepeikben Halmi Margit, Tanay, Bartha
és Szathmáry.

Műsor: Szerdén, febr. 21. bérlet 120.
sz. „C“ Az állatszeliítő nő. Vigj. 3 felv.

Csütörtökön, febr. 22. bérlet 121. sz.
„A“ Brankovics György. Szomoru játék 5
felvonásban.

Pénteken, febr. 23. bérlet 123. sz. „B“
ujdonságul először Ninon. Opera 2 felvonás-
ban. Tury Zoltán Susanne dramolettje nyo-
mán írta: Ábrányi Emil Zenéjét szerzette:
Sztójanovits Jenő. Ezt megelőzi, mint ujdon-
ság: A királyné apródja. Vigj. 1 felv. Irták:
Heltay Jenő és Makai Emil.

Szombaton, febr. 24. bérlet 123. szám
„C“ másodszor ugyanaz.

Vasárnap, febr. 25. két előadás. Dél-
után 3 órakor félhelyákkal: A kis lord.
Énekes vigjáték 3 felv. Este 7 és fél órakor
bérletszünetben a Virágcsata. Operett 3 fel-
vonásban.

Mulatságok sorrendje.

Február 24. A függetlenségi párt bálja
a Bika szállóban.

Február 24-én. A Máv. alkalmazottak
táncszestélye a Korona nagy termében.

Február 25-én. Schaff János nagy ál-
arczos bálja a Koronában.

Márczius 3. A kerekedő ifjak tánc-
mulatsága a Bika disztermében.

Márczius 3. Stern József és testvére
kefegyári munkásainak tánczinalgalma a Mar-
git fürdőben.

Márczius 8-án. Vendéglősök és szál-
lodások bálja a Bika disztermében.

Márczius 15. az 1848-49-es honvédek
bálja a Korona vendéglőben.

Márczius 15. A Pe'öfi dallör társas-
vacsorával egybekötött estélye a Bika szálloda
disztermében.

UJDONSÁGOK.

* A kórházi bizottság ülése.
Debreczen város kórházi bizottsága
tegnap délután Körner Adolf tanács-

nok elnöklete alatt ülést tartott a
városházán. A bizottsági ülésen jóvá-
hagyólag vették tudomásul az igaz-
gató főorvos jelentését. A helyi
vasutal szénzállításra kötött szer-
ződést jóváhagyták. Kardos László
ruha és ágyneműek szállítására vonat-
kozó szerződése juniussal lejár. A
bizottság a lejáró szerződést a jövő
év végéig meghosszabbította, sőt a
vászon emüeknél a 2 százalék többlet-
fizetést is kimondotta, Végül elfogad-
ták Szabó József főszámvevő indit-
ványát a kerületi betegsegélyezőpénz-
tár tizenkétezer koronás tartozása
ügyében.

* Az ipartestület betegsegélyző-pénz-
tára. Többször megemlékeztünk már az
ipartestület kebelében megindult azon moz-
galomról, mely egy ipartestületi betegse-
gélyző pénztár felállítását tűzte ki célul.
Az ügy most végleges eldöntés vágett a
legfelsőbb fórum elébe került. Ma terjesz-
tették föl az alapszabályokat s az eddigi
iratokat a kereskedelemügyi miniszterhez
jóváhagyás végett. Ha a miniszter jóvá-
hagyja az alapszabályokat, akkor a pénztár
megalakításának semmi sem állja útját.

* Asszonyok a posta szolgálá-
tában. A debreczeni postahivatalnál
közelebb életbe léptetik azt a kivá-
natos ujitást, hogy a lapokat és a
leveleket külön-külön fogják ki-
hordani. A cél az, hogy a közönség
a vonat érkezése után egy órával
már olvashassa lapját. Az ujitás életbe-
léptetésére a debreczeni postahivatal-
nál már megtették a szükséges lépé-
seket. A lapok kihordására előbb
embereket akartak felvenni, de vég-
eredményében mégis asszonyokat
szerződtek. Az asszonyok ugyanis
rálicitáltak a gyöngye férfiakra s fel-
vállalták a postai szolgálatot éppen
féláron. Rövidesen tehát asszonyok
hordják ki a postán érkezett lapokat,
természetesen napjában annyiszor,
ahányszor a különféle irányokból la-
pok érkeznek Debreczenbe.

* Szemle a Vilmos-huszárok felett. Gróf
Paar Ede altábornagy, lovassági felügyelő,
ő Felsége szárnysegédjének testvérbátyja,
tegnap este Miskolczról városunkba érkezett,
hogy a Vilmos huszárok felett szemlét
tartson. — Ugyancsak este jött Nagyvárad-
ról Rieger Emil lovassági tábornok, hogy
jelen legyen a 7-es huszárok fölött tartandó
szemlén.

* Esküvő. Polgár Inre keres-
kedő ma délután fél négykor esküszik
örök hűséget a nagytemplomban
Czeplédi József birtokos leányának:
Ilonának.

*** Megőrült munkafelügyelő.** — Tegnap este a rendőrség egy közveszélyes örültet szállított ki a kórházba. A szerencsétlen élőhalott Mayer Izsák, aki egyik debreczeni építész-mérnöknek, mint munkafelügyelő volt alkalmazásban. Mayer Izsák tegnap még munkában volt, délután rosszul lett és este felé az örütség teljesen kitört rajta. Dühöngeni kezdett, kést ragadott s *mindenkét megöléssel fenyegetett.* Környezete csak nagynehezen tudta a dühöngő örültet ártalmatlanná tenni.

*** A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet közgyűlése.** A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet febr. 18-án vasárnap d. e. 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlését mely a tagok tömeges részvétele mellett folyt le Weszprémy Zoltán alelnök — a kisorsolt elnök: Rázsó Gyula távollétében — üdvözölte a megjelent tagokat és felkérte a jogtanácsos Dr. Freund Jenő ügyvédet az évi jelentés felolvasására. A jelentés a fiatal intézet nem remélt felvirágzását tárja a közönség elé: *20 fillér betétekből fél milliót meghaladó tőkét gyűjtött össze az intézet s a három év lefolyása alatt minden hitelszükségletet kielégített,* anélkül, hogy visszszámítási hitelt vett volna igénybe, a jelentésből kiemeljük a következőket: Ezután megválasztattak az igazgatóságba a kisorsolt Rázsó Gyula. Dr. Körössy Kálmán, Papp Lajos, Fischer Adolf és Molnár János; a felszámoló bizottság tagjainul pedig Dr. Czeglédy Mihály, Dr. Magoss György, Lusztig Dezső, Csatt Zsigmond és Kohn Lipót.

*** A testvérgyilkos.** Megirtuk volt a múlt héten, hogy Harangi Lajos honvédtizedes meghalt a honvédkórházban. Megirtuk azt is, hogy halálának oka öccse volt, ki bátyja fejéhez egy csuprot vágott s az az ütés okozta halálát. A testvérgyilkos fiut ma hallgatta ki Végh Gyula h. főkapitány, a bűnügyi osztály főnöke. A gyilkos 19 éves, jól megtermett, izmos fiu, ki bevallotta tettét. Előadta, hogy ő be volt rugva s ezért bátyja megszidta, sőt meg is verte. Az ital és a harag aztán elragadta, fölkapott egy cserépcsuprot és azt bátyja fejéhez vágta. Azután kiszaladt, hogy ne bántsa tovább a bátyja, majd bement újra a szobába és együtt beszélgettek tovább. Nem is tulajdonított nagyobb fontosságot az ütésnek, csak mikor bátyja halálát meghallotta, rémült volt meg. — A gyilkos fiut vizsgálati fogságba helyezik.

*** Az agg honvédek bálja.** A mint értesülünk az 1848/49 honvédegyelet márczius hó 15-én tartja meg szokásos évi egyetlen táncmulatságát, *melynek jövedelme agg honvédeink felségelésére fordítatik.* Felkérte az elnökség átiratban a debreczeni dalegyeletet, hogy ezen estélyen pár hazafias dal előadásával az est fényét emelni s az anyagi sikert előmozdítani sziveskedjék. Kétség se fér hozzá, hogy a dalegyelet ezen felhívás-

nak készséggel eleget is teend. A debreczeni dalegyelet minden nemes és emberbaráti ügy előmozdításában zászlóvivő s csak dicséretére válik, ha agg honvédeinknek érdekében igyekszik az anyagi siker előmozdítására. Követésre méltó példával jár elől a dalegyelet s városunk közönsége által is figyelembe volnának veendő szabadságharczunknak még életben levő dicső alakjai s ezen az estén találkoznia kellene ott városunk nagy közönségének, hogy jelét adja a nagyidők eseményei iránt élő hazafias érzületének. — Hisszük, hogy ebbeli felhívásunk nem lesz a pusztában elkiáltott szó.

*** Elgázolta a szekér.** Sulyos baleset történt tegnap kora reggel a mikepércsi országuton. Füredi Ferencz Konyárról jött Debreczenbe és a m.-pércsi országuton levő vámházhoz akart betérni. Éppen akkor érkezett oda Bene Mihály szekere is. A gyorsan robogó szekér az uton áthaladó gyalogos Füredit elütötte és keresztül ment rajta. Az elgázolt ember sulyos sérüléseket szenvedett, amennyiben a nehéz szekér kerekei a lábán haladtak át. Bene észrevette a bajt s hogy meneküljön belőle, közzévágott a lovának. Az elgázolt embert a Bégány csapszékebe szállították és oda hívtak hozzá orvost. Az első segély után Konyárra vitték. A gondatlan fuvarost sikerült elcsipni és ellene a rendőrség megindította az eljárást.

*** Kinevezés.** A pénzügyminiszter Makovicska Gusztáv p. ü. számtisztet a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz számellenőrré nevezte ki.

*** A hajnalzugi és a cigányzugi legények.** Két mikepércsi legény felett itélkezett tegnap a debreczeni királyi törvényszék büntető tanácsa dr. Szeőke bíró elnöklésével. A bűnügy, mely tárgyalás alá került, verekedésből keletkezett, melyet vádlottak a múlt évi január hó 18-án egy lakodalomban rendeztek. Vádlottak Deczki József és Kenderesi Lajos, panaszos Deczki István, akit a verekedésben úgy helybenhagytak, hogy hónapokon keresztül viselte nyomát. A verekedés nem személyes ellenszenvből, hanem pártgyűlöletből keletkezett. Tudvalevőleg Mikepércsen s több hajdu-városban a falu legényei bizonyos pártokra oszlanak és a két pár ellenséges lábon áll egymással és ahol szerit teheti egyik vagy másik párt, a lappangó harczot feleleveníti. A harcz rendszeren véres, sőt néha halálos kimenetelű. Mikepércsen két párt existál, u. m. a hajnalzugi és cigányzugi legények pártja. A tegnapi tárgyaláson a hajnalzugiak vádlottként szerepeltek. A lakodalom, ahol a verekedés lefolyt, a hajnalzugin volt és azon cigányzugi legény csak egy volt: Deczki István, a panaszos. Az alkalom elérkezett. Éjfél tájban maskarák érkeztek a lakodalmas házhoz, akikben a hajnal-

zugiak cigányzugiakat ismertek fel. Ekkor a hajnalzugiak azt a csinyt tervezték, hogy az egyedüli kijáratot képező ajtó elébe vastag kötelet húznak, amelyet a maskarák a sötétben meg nem láthatnak és így a kilépéskor azon keresztül bukdácsolnak, amikor is kényelmesen el lehet látni őket utraivalóval. Ezt a pokoli tervet megsejtette a lakodalmon jelen volt cigányzugi legény, aki szép szóval igyekezett a hajnalzugiakat tervükről lebeszélni. A hajnalzugiak el is állottak a tervezett kötélhúzás-tól, de a helyett a közbenjárót, az egyedül jelen volt cigányzugi verték el, még pedig alaposan. *Az udvarra kicsalták és ott össze vissza szurkálták.* A tegnapi végtárgyaláson a hajnalzugi vádlottak beismerték tettöket. Védelmükre részegségöket hozták fel. A megvert cigányzugi legényt dr. Löfkovits ügyvéd képviselte. A törvényszék a vádlottakat sulyos festi sértésért 6—6 havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős lett.

TÁVIRATOK.

Küldöttség a miniszterelnöknél.

Budapest, február 20. A központi hitelszövetkezethetnél üresedésben lévő igazgatósági helyek betöltése iránt ma egy nagy küldöttség: gróf Károlyi Sándor, Bánffy György, Széchényi Imre gróf, Godofalvi István közjegyző Kolozsvárról, Sándor József, Bernáth István, Nyegre László, Kormis Géza, báró Feilitsch Arthur, Vass Béla gróf, Nádassy János tisztelgett a miniszterelnöknél, kérve, hogy az üresedésben lévő igazgatósági helyeket a szövetkezet tagjaival töltsék be, mint akik érdek nélkül hozzájárulnának a szövetkezet fölvirágzásához és akik azon törekednének, hogy a mezőgazdák lehetőleg olcsó hitelhez jussanak. Széll Kálmán mindenek előtt köszönetet mond Károlyi Sándor önzetlen, lelkes, tevékeny munkásságáért és biztosítja, hogy irányító tanácsát mindenkor szívesen veszi. Maga is tudja, hogy a mezőgazdaság egy főérdekét képezi az olcsó hitel és ennél fogva a szövetkezet ügyét figyelemmel kísérni fogom. A miniszterelnöktől a küldöttség a pénzügyminiszterhez ment.

A pestis-szérum feltalálójának kitüntetése.

Páris, február 20. Marmorek Sándor drt, a Pasteur-intézet laboratoriumának főnökét, a becsületrend lovagjává nevezték ki.

Diákverekedés.

Páris, február 20. A *Matin*-nak jelentik Genfből: Tegnap este komoly

verekedés támadt katolikus és liberális diákok között. Több ember megsebesült.

Egan Lajos 4000 koronája.

Egan Lajos ruthen miniszteri biztosnak mostani utazása alkalmával igen kellemetlen malörje történt; fekete kézi táskában vitt magával négyezer darab uj veretű ezüst koronát. Ezt a pénzt egyes tolvajok elcsenték tőle és emlékül csak a fekete kézi táskát hagyták meg. Ha Egan tudta volna, hogy ez a malör éri, talán le is mondott volna az ő nevezetes útjáról, melylyel egy csapásra országszerte ismert nevet szerzett magának.

Családi tragédia.

Udvardi, febr. 20. Megrendítő esetről ad hirt egy udvardi távirat. Ezelőtt egy évvel nagy lakodalmat tartott Udvardon a Kéri és Várhelyi család. Ekkor adta férjhez Kéri Imre egyetlen leányát Várhelyi Tamáshoz s a két jómódú család nagy vigasággal ülte meg az ifju pár egybekelését. A fiatal pár boldogan élt együtt s boldogságuk még fokozódott, amikor a menyecske áldott lett. A mult héten a menyecskének valami dolga akadott a padláson. Mikor le akart jönni, a létra felső fokán megcsuszott és leesett. Az ijedség és az esés következtében az asszony rosszul lett, mire elhívták az orvost, akinek segítségével megszületett a család reménye, de pár óra mulva meghalt. Az anya pedig aznap követte gyermekét a halálba. A fiatal férjnek iszonyu volt a fájdalma, amikor nejét és gyermekét együtt látta a koporsóban. Hiába vigasztalták, fájdalmában még sirni sem tudott. A temetés után a rokonok összejöttek a halottas háznál a szokásos halotti torra. Mialatt a rokonság a szobában beszélgetett, az elkéseredett férj kiment az istállóba és felakasztotta magát.

A délafrikai háboru.

Pretória, február 19. A Reuter-ügynökség levelezője jelenti Colesbergből: Csütörtökön a burokat kísérem, a kik megtámadták a rensburgi pályaudvart. Peller őrnagy megérkezésekor a Wilkshire ezrednek két századára bukkant, a melyek visszavonultak a szomszéd köpjékre. A burok, a kik időközben segítséget kaptak Schoemann tábornoktól, üldözöbe vették a két századot és sikerült is az egész legénységet három katoná kivételével, a kik megmenekültek, foglyul ejteni. A halottak és sebesültek száma még ismeretlen, de a 200 főnyi csapatból foglyul esett 142 ember, köztük 44 sebesült. A burok mindent elkövettek, hogy a foglyok szenvedéseit enyhítsék. Lóra ültették a sebesülteket egyrészt, másik részét pedig pokróczokon vitték Rensburgba. Időközben az angol utóvéd Rietfontein mel-

lett lövöldözni kezdett és kényszerítette a burokat, hogy a sebesülteket cserben hagyják és védekezzenek. Egy ágyu kényszerítette a burokat, hogy visszavonuljanak a hegyek közzé. A buroknak két halottjuk és sebesültjük volt. Most a burok Rietfontein mellett az összes hadállásokat megszállva tartják. Az angolok haderejük legnagyobb részét nyilvánvalóan Naauwport felé tolják előre, de hogy milyen rendeltetéssel, azt a burok aligha tudják.

London, febr. 20. Az alsóház tegnap a hadi czélokra való póthitel tárgyalta. Ujabb vita után, a melyben az ir nacionalisták ismét erélyesen tiltakoztak a délafrikai háboru ellen, az egész 13 millió fontnyi hitelt 207 szavazattal 31 ellenében elfogadták.

London, február 20. Cronje tábornok hollétérol még mindig nincs pozitív hír. Péntek óta nem adtak ki ujabb hivatalos jelentéseket. Vasárnapi magántáviratok jelentik, hogy Cronfeld felé vonultak és hogy French tábornok már rátalált volna. Más forrás szerint Kitesznek lord és Kelly-Kenny tábornokok üldözik Cronjét, a ki Bloemfontein felé keleti irányban szökik. Mac Donald az ő skótjaival Klip-kraldrift felé nyomul előre.

VEGYES.

A tehén miatt. Zabálec községben egy végrehajtásnál emberhalál esett. — Mitalik Mihálynak, egy szegény parasztnak hátralékos adó miatt az utolsó tehénét akarta elvinni a végrehajtó. A kétségbeesett paraszt ellenszegült, rátámadt a végrehajtóra, mikor pedig a csendörök jöttek, ököllel ment nekik. Az egyik csendör ekkor ráfogta a pus-káját a neki dühött emberre, a mikor ez sem térítette észre a szerencsétlent, egy lövéssel leterítette. A golyó átjárta a tüdőt s szegény Mitalik Mihály pár percz alatt kilehelte a lelkét.

Agyonvert uhlános. A tolnamegyei legények nem a legjobb lábón állnak az ott állomásozó uhlános-katonákkal s alig mulik el vasárnap, hogy össze ne zördüljenek. Legutóbb Szegzárdon az Oroszlánhoz címzett vendéglőben mulattak a halász- és hajós-legények, akik közé oda vetődött egy uhlános közvitéz is. Ezt valami csekély ok miatt megrohanták és ugy összeverték, hogy holtan maradt a vendéglőben. A vérengző legényeket a szegzárdi kir. ügyészségnek adták át.

Ha az angol örül. Kimberley bevétele szinte leirhatatlan lelkesedést keltett az egész Angliában, ami nem is csoda annyi vezetés után, a mennyit az angolok szenvedtek. Az örömmámor pénteken olyan nagy volt az egész Angliában, hogy Liverpoolban Grantham bíró egy betörőt, akinek perét az esküdtek előtt tárgyalta, amint a győzelem hírére meghallotta, Anglia örömeire való tekintettel fölmentett. — Az esküdtek zajos tapsal fogadták a fölmentett indokolását.

Szökés a genfi fegyházból. Genfből jelentik, hogy abból a fegyházból, a melyben

Lucheni, Erzsébet magyar királyné gyilkosa van elzárva, az éjjel megszökött egy feyencz. Gocz a neve és a czellája éppen a Lucheni czellája mellett volt. Még jó, hogy Lucheni szigoruan őrzik, különben magával vitte volna szabaduló útjára Gocz, a ki mint kiderült, egy görög ember segítségével oldott kereket.

A lokomotívvezető tragédiája. A nagy-szeben-fogarasi vasuti vonalon Alsó-Arpás község állomásán tegnap reggel Reichel Adolf lokomotívvezető még a vonat megállása előtt leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy a lokomotív alá került. A szerencsétlen emberen hat vasuti kocsi ment keresztül s összezúzta karját meg lábát. Még élt mikor a kerekék alól kiszédtek, de néhány óra mulva meghalt. Halálát özvegye és hat árva gyermeke siratja.

Az eladott feleség.

— Saját tudósítónktól. —

Regénybe illő eset foglalkoztatja most Temerin község lakosait. Varga Ferencz temerini legény, — így írja levelezőnk, — ezelőtt három évvel vette feleségül Tóth Mihály Eszter nevű leányát, a kivel tekintélyes hozományt kapott. Varga szegény volt ugyan, de mert szorgalmas, szolid fiatal embernek ismerték, Tóthék szívesen adták hozzá a leányukat, annál is inkább, mert a fiatalok szerették egymást.

Ahogy Varga a vagyonba belecsöppent, felhagyott a szolid étellel és egyre csak lumpolt. Felesége és ennek szülei kérték, — könyörögtek neki, hogy hagyjon fel a korhelykedéssel és térjen a jó utra, de Varga hajthatatlan maradt s feleségét is mindjobban elhanyagolta. Az ősszel elhaltak az asszony szülei s a mi még reáeső vagyon maradt, azt egy rokonának adta hasznóberbe, hogy férje el ne prédálhassa, mivel az eredeti hozományt már nagy részt elitta.

Az elmúlt héten Varga ismét, mint rendesen, több napig tartó multságba bekeveredett, miközben pénze elfogyott. Haza ment tehát és feleségétől pénzt követelt, de az nem adott neki, a miért az asszonyt jól elverte s aztán visszament ismét a kocsmába és ivott tovább. E közben összekerült Balog Bálinttal, a ki az özvegyi bánatát fullasztotta borba, a mi ugy látszik sikerült is neki, mert mikor Varga panaszkodott a feleségére, hogy nem ad neki pénzt, azt az ajánlatot tette Vargának, hogy megveszi a feleségét. Vargának tetszett az ajánlat és nyomban meg is egyeztek 300 korona vételárban s erre Balog 40 korona foglalót is adott tanuk előtt.

Másnap a mikor a mámort kialudták, Balog elment Vargáékhoz és elmondta az asszonynak az esetet. Vargáné nem tett ellene kifogást és Varga is állt szavának, mire Balog két tanu előtt kifizette a még hátralevő 260 koronát és az asszony még az nap összepakkolt és elment Baloghoz. Varga az üresen hagyott lakást bezárta s a kapott pénzzel elment Ujvidékre s addig haza nem tért, mig a pénze el nem fogyott.

Egy hét múlva került elő Varga, a ki ekkor már megbánta a vásárt s elment Baloghhoz az asszonyt vissza hívni. A visszatéréről azonban sem az asszony, sem pedig Balog hallani sem akartak és Varga kénytelen volt asszony nélkül elvonulni. A magányos élet, meg a pénz hiány kijózanították Vargát s egyszerre nagyon szolid életbe csapott át és a mennyire lehetett, kerülte az embereket, mert a kivel csak találkozott, kinevette, hogy eladta a feleségét. Elkéseredésében Varga gondolt egyet s beállított a szolgabíróshoz azzal a panaszszal, hogy felesége ötlet elhagyta, kéri annak a visszavezetését.

A szolgabíróshoz ezen panasz folytán felhívta a csendőrséget, hogy a hűtlen asszonyt vezessék vissza férjéhez. A csendőség meg is jelent Balog lakásán, hogy Vargánét visszavezesse férjéhez, ott azonban Balog felvilágosította a csendőröket a Vargával történt adás-vételről, mire a csendőrök eltávoztak s jelentést tettek az esetről a szolgabíróshoz. Temerin község lakosai most kíváncsian várják az ügy további kimenetelét, mert Varga most már nem akar lemondani feleségéről.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség mindenesetben a beküldőt terheli.

Panasz.

Annak idején illetékes helyen hiába tiltakoztunk a magos-utcai szalámigyár ellen, mint, a mely a közegészségre házak közé épelve kedvező éppen nem lehet.

És a valóság most hatalmasan meg erősíti egykori indokainkat. Ablakainkat most ki nem nyithatjuk a nagy bűz miatt, a melyet a szalámihus erjedése okoz. Hát egészséges ez?

Mert, ha az egészségügyi bizottság, az orvosok, szóval az illetékes körök mind annak tartják, akkor Debreczen város közönségének jól felfogott érdekében és egészsége előmozdítására — tessenek minden

utczára legalább egy ilyen szalámi gyárat engedélyezni.

Egy Magos-utcai lakos.

CSARNOK. A radványi tündér.

Irtá: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Egész örömmel gondolt az eredményre. Biztosra vette, hogy Vera sikerrel jár. És mikor leánya visszatért, sietve ment elébe.

— Ugy-é maradásra bírtad őket?

— Nem, anyám, nem!

— Hogyan? Csalódtam volna bennük?

Hát az én baráti jobbjomat visszautasították?

— Nem utasították vissza. De hát

Margitot lehetetlen volt visszatartanunk. Ő sikert remél a kutatástól. Végre is megbocsáthatod neki, hogy úgy reszket az eredménytől, hiszen édes apjáról van szó.

— No igen, igen, de hát sikerről szó sem lehet.

— Neki reménye van. Ki tudja, hátha a gondviselés örökös mostoha apám felett és valami csodálatos módon életben maradt.

Homorné megrettent. Az ő lelkében is feltámadt már ennek a lehetősége. Mi történe akkor? Meghiúsulna minden terve pedig már kezében van az egész vagyon. Hiszen azért is szerette volna maradásra birni őket.

— És te örülni tudnál azon, hogy mostoha apád él.

— Hogyne örülnék, mikor boldoggá lenne Margit, a kit én is, te is méltatlanul bántottunk.

— Hát te rokonszenvezel azzal a leánynyal.

— Szeretem anyám.

— Te is megtagadsz. A véred ellenem vall. Szeretsz egy olyan leányt, a kinek megjelenése már utat nyitott a boldogtalanságodhoz.

— Mi voltunk tévedésben. A szerelmet erőszakolni nem lehet. Andor őt szerette s én már ugys kiábrándultam ebből a szeretetből. Az én szívembe az én lelkembe másnak a képe költözött...

— Szerelmes vagy? Másba.

— Másba.

— Vera, mi történt veled? hiszen te egész lényedben, gondolkodásod és érzelmeidben megváltoztál.

— Most szeretek igazán.

(Folyt. köv.)

MULATTATÓ.

Remény.

Vasuti összeütközés.

Krispindli ur is megsebesült. Hallja, amint az orvos mondja:

— Hm, elég csuf seb tátong a fején.

— Jaj, nyöszörög, remélem, hogy nem kell amputálni?

Utókánikulában.

— Tyüh, de meleg van még most is, — kiált föl Hájás ur. Szeretnék egy kabátot csupa gomblyukból.

SZINLAP.

Ma, szerdán „C” bérletben:

Az állatszeliiditőnő.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Grenet Doucaurt és George Bertal. Fordította: Fáy J. Béla.

S Z E M É L Y E K:

Moulineau, gazdag magánzó	ifj. Szatmáry.
Olympia, felesége	— Kiss Irén.
Suzanne)	— T. Halmi M.
Lucienne) leányaik	— Szabó I.
Villardon, ügyvéd, Suzanne férje	— Tanay F.
Báró d' Argenteuil	— Bartha I.
Henriette, neje	— Cserényi A.
Beutrailles	— Tóth Elek.
Nórah, állatszeliiditőnő	— Fáy F.
Gróf d' Orville	— Fenyéri M.
De la Vanne vicomt	— Antalfi.
Gay de St. Hay vicomt	— Makray.
Jakóby, ezirkusztulajdonos	— Szacsavay S.
Francoise, bonne Moulineauéknál	Bárdos I.
Detire, komornyik, Villardonnál	Nagy J.
Baufort)	— Serfőzy.
Jouvreuil) zszurnaliszták	— Bay L.
Izabella)	— Makrayné.
Rita)	— Bartháné.
Tom, athléta) ezirkuszbeli tagok	Halász F.
Marcelle)	— Antalfiné.
August)	— Rubos Á.
Ballambeau, festő	— Herczegh.
Vignalin, fényképész	— Bárdy K.
Lovánz	— Szabó S.
Nórah szobaleánya	— Serfőzyné.

Holnap, esütörtökön „A” bérletben:

Brankovics György.

Szomorujáték 5 felvonásban.

Regény-olvasóink figyelmébe!

Mindazokat, a kik a Than Gyula

„RADVÁNYI TÜNDÉR“

czimű regényének füzetes kiadását meg akarják szerezni, tisztelettel kérjük, hogy a mellékelt „Megrendelő jegyet” aláírni s azt lapunk kiadóhivatalába, főtér Biedermann palota, beküldeni sziveskedjenek.

A regény tiz krajczáros füzetekben jelenik meg.

Megrendelő lap.

Alulírott, ezennel megrendelem a „Debreczeni Ujság” kiadásában megjelenő „Radványi tündér” czimű regényt

Név

Utcza

Házzám

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **Debreczenben** (Tisza palota).

Az üzlethelyiség kiadó.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárulás

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a főtéren, Tiszapalota alatt 14 év óta fenálló

női divat- és vászon-üzletemet

feloszlatom, ennél fogva az összes árukat

a gyári árnál is olcsóbban

árusítom el, ezen olcsó bevásárlásra kínálkozó alkalmat ajánlom a t. közönség figyelmébe.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Az állványok eladóak.

Saját gyártmány

Cziczó Lajos

urí- és női czipész

Debreczen, Piacz-u., Stenczinger-ház.

Ajánlja dusan berendezett

saját készítményü

ferfi- női- és gyermek-czipő raktárát.

A közelgő tavaszi időnyre a legújabb divat szerint készített urí-, női- és gyermek-czipők a legkedveltebb színű színes bőrökből vannak raktárban, mit a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlok.

Vidéki megrendelések, minta-czipő beküldése szerint, gyorsan, szolid ár- és kiszolgálás mellett eszközöltetnek. Meg nem felelő árú kiseréltetnek.

Saját gyártmány

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a kiadóhivatal.

Pártoljuk a hazai ipart!

Kizárólag saját készítményü, legjobb minőségü és a legújabb divat szerint kiállított

női, férfi és gyermek keztyüimet

van szerencsém a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlani s kérni, hogy jóakaratu támogatásokkal a **hazai ipar fejlesztésében** engem egy lépéssel előbbre segíteni sziveskedjék.

A felelősség mellett kiszolgált saját készítményü 2 gombos női keztyüt frt 1.20

3 " " " 1.30

4 " " " 1.40

leszállított árban fogom számítani.

Nagyrabecsült pártfogásukat kéri, kiváló tisztelettel

Nagy András,

keztyü- és kötszergyáros,
Debreczen. (Kistemplom-bazár.)

Szabott árak :

Pártoljuk a hazai ipart!

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.